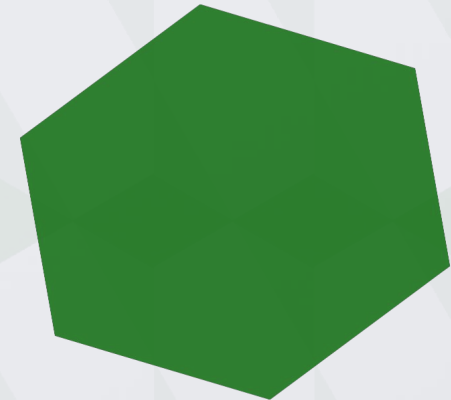
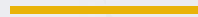

**Reglementarea juridică a integrității. Principii,
valori și standarde de conduită în procesul
educațional.**

DISCUȚAȚI ÎN PERECHI URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI

? Întrebarea 1:

Ce înțelegeți prin conceptul de "integritate" și cum credeți că aceasta se aplică în viața universitară de zi cu zi?

? Întrebarea 2:

Cum ați proceda dacă ați observa un coleg copiind la un examen? Argumentați alegerea voastră.

? Întrebarea 3:

Ce rol credeți că aveți ca studenți în promovarea integrității în cadrul facultății ? Oferiți exemple concrete.

notați ideile principale pentru a le împărtăși cu colegii

Unități de învățare

1 **Reglementarea juridică privind integritatea**

Cadrul normativ național privind integritatea

2 **Tipologia formelor de integritate**

Personală, instituțională, academică, profesională și caracteristicile specifice fiecărui tip

3 **Principiile fundamentale ale integrității**

Onestitate, responsabilitate, transparență, echitate, respect reciproc, obiectivitate

4 **Standarde de conduită și mecanisme instituționale**

Promovarea culturii integrității în mediul academic și implementarea mecanismelor eficiente

Reglementarea juridică a INTEGRITĂȚII

Definiția Juridică

Din perspectivă juridică, integritatea depășește simpla absență a corupției, reprezentând un angajament ferm față de respectarea unui set complex de norme legale și principii etice în exercitarea funcțiilor, fie ele publice sau private.

- ✓ Conduită ireproșabilă, bazată pe onestitate, transparență, responsabilitate și echitate
- ✓ Deciziile și acțiunile luate în interesul public și în conformitate cu legea

Scopul Integrității Juridice

Integritatea juridică vizează prevenirea și combaterea oricăror abateri care ar putea submina încrederea în instituții și în statul de drept.

Acte Normative în Moldova

Legea integrității nr. 82/2017

Stabilește cadrul general pentru asigurarea integrității în sectorul public, definind conflictele de interese, incompatibilitățile și instituind mecanisme de prevenire.

Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale

Impune obligația funcționarilor publici de a-și declara averile și interesele personale, contribuind la transparență.

Legea nr. 132/2016 cu privire la ANI

Reglementează statutul, atribuțiile și modul de organizare a Autorității Naționale de Integritate.

Codul de Conduită al funcționarului public

Detaliază normele de comportament etic și profesional pentru funcționarii publici.

STUDIU DE CAZ

Plagiatul în lucrările științifice ale studenților

Studentul Ion Munteanu din anul II la Facultatea de Jurnalism a prezentat o teză semestrială despre “Tehnici de comunicare asertive”. Profesorul care evaluează lucrarea observă că anumite pasaje par familiare și, folosind un program de detectare a plagiatului, descoperă că aproximativ 40% din conținutul lucrării a fost copiat direct din diverse articole academice disponibile online, fără citarea surselor.

Conform Codului de Etică al Universității și Regulamentului privind prevenirea plagiatului în lucrările studențești, acest caz reprezintă o încălcare gravă a normelor de integritate academică.

Analiza cazului:

- Care ar trebui să fie sancțiunile aplicate studentului pentru plagiatul descoperit?
- Ce resurse și instrumente ar trebui puse la dispoziția studenților pentru a preveni plagiatul accidental sau intenționat?
- Care sunt urmările legale și educaționale ale plagiatului în mediul universitar?

TIPOLOGIA FORMELOR DE INTEGRITATE

Integritatea, deși un concept unitar în esența sa, se manifestă diferit în funcție de contextul în care este aplicată.

Integritate Personală

Coerența între valori, principii și acțiuni; onestitate, sinceritate, responsabilitate individuală.

- ✓ Conformitatea cu propriile principii și valori
- ✓ Acțiuni care corespund cu declarațiile și promisiunile
- ✓ Responsabilitatea individuală pentru propriile acțiuni

Integritate Instituțională

Respectarea legilor, regulamentelor interne, transparența deciziilor, responsabilitatea colectivă.

- ✓ Transparența în luarea deciziilor și în activitatea instituțională
- ✓ Prevenirea corupției și a oricăror forme de abateri
- ✓ Respectarea regulilor și procedurilor interne

Integritate Academică

Onestitate intelectuală, originalitate, respectarea proprietății intelectuale, evitarea plagiatului.

- ✓ Onestitatea în prezentarea rezultatelor de cercetare

Integritate Profesională

Respectarea codului deontologic al profesiei, confidențialitate, competență, imparțialitate.

- ✓ Respectarea normelor etice specifice profesiei

INTEGRITATEA PERSONALĂ

Ce este Integritatea Personală?

Integritatea personală reprezintă coerența dintre valorile, principiile și acțiunile unui individ. Este capacitatea de a respecta standarde morale și etice în mod constant, chiar și atunci când nu suntem supravegheați sau evaluați.

Componentele Integrității Personale:

- **Autenticitate**
A fi fidel propriilor valori și principii, fără a te pretinde altcineva
- **Consecvență**
Acțiunile sunt în concordanță cu declarațiile și angajamentele
- **Curaj moral**
Capacitatea de a susține ceea ce este corect, chiar și în situații dificile

Cum se manifestă?

- Asumarea responsabilității pentru greșelile proprii
- Respectarea promisiunilor și angajamentelor asumate
- Comunicarea onestă și transparentă cu ceilalți
- Consecvența între comportamentul public și cel privat

“ Reflecție:

"Integritatea nu este un rezultat, ci un proces continuu de aliniere a acțiunilor noastre cu valorile și principiile în care credem."

INTEGRITATEA INSTITUȚIONALĂ

Ce este Integritatea Instituțională?

Integritatea instituțională reprezintă capacitatea unei organizații de a funcționa în conformitate cu normele legale, standardele etice și propriile valori declarate, prevenind corupția și alte forme de abateri.

Pilonii Integrității Instituționale:

Cadrul normativ intern

Coduri de etică, regulamente și proceduri clare

Cultura organizațională

Promovarea valorilor etice la toate nivelurile

Mecanisme de control

Structuri pentru monitorizarea respectării normelor

Beneficii ale Integrității Instituționale

Încredere publică

Consolidarea credibilității în fața beneficiarilor și partenerilor

Eficiență

Îmbunătățirea performanțelor și atingerea obiectivelor

Prevenire

Reducerea riscurilor de corupție și a abaterilor disciplinare

Climat pozitiv

Dezvoltarea unui mediu de lucru bazat pe respect și echitate

De reținut:

Integritatea instituțională nu este responsabilitatea exclusivă a conducerii, ci un angajament colectiv al tuturor membrilor organizației.

INTEGRITATEA ACADEMICĂ

Ce este Integritatea Academică?

Integritatea academică reprezintă angajamentul față de valorile fundamentale ale onestității, încrederii, corectitudinii, respectului și responsabilității în toate activitățile academice, inclusiv predare, învățare și cercetare.

Principiile Integrității Academice:

Originalitate

Munca academică trebuie să fie rezultatul efortului propriu

Citare adecvată

Recunoașterea contribuțiilor intelectuale ale altora

Echitate

Evaluarea corectă a performanțelor academice

Încălări ale Integrității Academice

Plagiatul

Preluarea ideilor sau textelor altora fără citare corespunzătoare

Frauda la examene

Utilizarea materialelor neautorizate sau comunicarea în timpul evaluărilor

Falsificarea datelor

Inventarea sau manipularea rezultatelor cercetării

Importanța Integrității Academice:

- Asigură valoarea și credibilitatea diplomelor și cercetării
- Promovează un mediu educațional bazat pe încredere
- Dezvoltă abilități și valori etice esențiale pentru viața profesională

INTEGRITATEA PROFESIONALĂ

Ce este Integritatea Profesională?

Integritatea profesională reprezintă aplicarea consecventă a principiilor etice și deontologice în activitatea profesională. Implică respectarea standardelor profesiei și menținerea unor înalte standarde morale.

Elemente Cheie:

- ✓ Respectarea codului deontologic specific profesiei
- ✓ Competență profesională și dezvoltare continuă
- ✓ Confidențialitatea informațiilor sensibile
- ✓ Evitarea conflictelor de interese
- ✓ Transparență în comunicare și în acțiuni

Exemple de Manifestare:

Educațional

Profesor care evaluează lucrările studenților obiectiv, fără simpatii personale.

Medical

Medic care recomandă doar tratamentele necesare pacientului.

Juridic

Avocat care refuză să prezinte informații false instanței.

Beneficiile Integrității Profesionale:

- ★ Reputație profesională solidă și respect din partea colegilor
- 👥 Încredere crescută din partea clienților și partenerilor
- 📈 Dezvoltarea unei cariere de succes pe termen lung

ACTIVITATE DE GRUP: DILEME DE INTEGRITATE

Instrucțiuni

Formați grupuri de 4-5 persoane. Fiecare grup va primi una dintre dilemele prezentate. Discutați situația pentru a identifica problemele de integritate și posibilele soluții etice.

Pașii activității:

- 1 Analizați dilema și identificați aspectele problematice (7 minute)
- 2 Propuneți cel puțin două soluții etice (5 minute)
- 3 Pregătiți o prezentare scurtă (5 minute)
- 4 Prezentați concluziile în plen (7 minute)

Obiectivele activității:

- Dezvoltarea gândirii critice în situații etice complexe
- Aplicarea principiilor integrității în contexte practice
- Îmbunătățirea capacității de a lua decizii etice

Dileme de Integritate

Dilema 1: Copierea la examen

Sunteți în timpul unui examen important și observați că cel mai bun prieten al vostru utilizează materiale interzise (fișuici). Într-o pauză, vă cere să îl ajutați să nu fie prins, spunând că familia lui așteaptă să ia acest examen pentru a primi o bursă. Ce decizie luați?

Dilema 2: Lucrarea de licență

Aveți de predat lucrarea de licență în două zile și vă dați seama că nu veți reuși să terminați la timp. Un coleg vă oferă o lucrare mai veche pe un subiect similar, spunând că puteți prelua părți din ea fără a fi detectat plagiatul. Cum procedați?

Dilema 3: Proiectul în echipă

Faceți parte dintr-o echipă de 4 studenți pentru un proiect semestrial important. Doi dintre colegii voștri nu contribuie deloc, dar numele lor apar pe proiect și vor primi aceeași notă. Profesorul vă întreabă confidential despre contribuția fiecărui membru. Ce îi spuneți?

Dilema 4: Subiectele de examen

Un prieten care lucrează ca asistent universitar vă oferă acces la subiectele pentru examenul de săptămâna viitoare. Vă spune că mulți alți studenți deja le-au văzut și că veți fi dezavantajat dacă nu le studiați și voi. Ce decizie luați?

EXEMPLE DE INTEGRITATE PROFESIONALĂ

Integritatea profesională se manifestă diferit în diverse domenii de activitate, dar respectă aceleași principii fundamentale:

Prioritizarea Pacientului

Medical

Un medic recomandă un tratament mai puțin invaziv și mai ieftin pentru pacientul său, deși un tratament alternativ mai scump i-ar aduce comisioane mai mari.

Onestitate Obiectivitate Interesul pacientului

Evaluare Corectă

Educație

Un profesor evaluează toate lucrările studenților folosind aceleași criterii obiective, chiar și atunci când unii studenți sunt prieteni personali sau au conexiuni cu conducerea instituției.

Echitate Imparțialitate Standardizare

Reprezentare Etică

Juridic

Un avocat refuză să continue reprezentarea unui client când acesta îi cere să prezinte dovezi false în instanță, chiar dacă aceasta înseamnă pierderea unui onorariu substanțial.

Integritate Respect pentru lege Etică profesională

Transparență în Afaceri

Business

Un manager prezintă acționarilor atât realizările cât și provocările companiei, oferind o imagine completă și realistă a situației financiare, fără a ascunde riscurile.

Transparență Responsabilitate Corectitudine

EXEMPLE DE INTEGRITATE PERSONALĂ

Comunicare Onestă

Un student recunoaște că nu a reușit să finalizeze un proiect la timp din cauza managementului defectuos al timpului, în loc să inventeze scuze false.

Principiu aplicat: Onestitatea și asumarea responsabilității, chiar și atunci când acest lucru poate avea consecințe negative pe termen scurt.

Integritate Financiară

O persoană găsește un portofel cu bani și documente și îl returnează proprietarului fără a pretinde o recompensă.

Principiu aplicat: Acționarea corectă chiar și în situații în care nimeni nu ne observă, demonstrând integritate internalizată.

Consecvență Valorică

O persoană care susține public protecția mediului implementează aceleași principii în viața personală, reciclând și reducând consumul de energie.

Principiu aplicat: Alinierea comportamentului privat cu valorile declarate public, demonstrând autenticitate și consecvență.

Curaj Moral

Un angajat care semnalează practicile neetice observate la locul de muncă, chiar dacă acest lucru îl pune într-o poziție vulnerabilă față de colegi sau superiori.

Principiu aplicat: Susținerea principiilor etice și a valorilor personale chiar și în situații dificile sau cu presiune socială.

EXEMPLE DE INTEGRITATE ACADEMICĂ

Citarea Corectă a Surselor

Cercetare

Un student care lucrează la o cercetare științifică menționează și citează adecvat toate sursele consultate, chiar dacă acest lucru evidențiază că ideile prezentate nu îi aparțin în totalitate.

"Recunoașterea contribuțiilor intelectuale ale altora este un pilon al integrității academice și o practică necesară pentru construirea unei comunități științifice bazate pe încredere."

Raportarea Fidelă a Rezultatelor

Experimente

Un cercetător prezintă toate rezultatele obținute în urma experimentelor, inclusiv cele care nu susțin ipoteza inițială, evitând astfel denaturarea concluziilor.

"Selectarea doar a datelor favorabile ipotezei de lucru reprezintă o formă de necinste științifică care compromite validitatea cercetării și duce la concluzii eronate."

Evaluarea Obiectivă

Predare

Un profesor care elaborează și aplică criteriile clare de evaluare pentru toți studenții, indiferent de preferințele personale sau de alte considerente subiective.

"Echitatea în evaluare este esențială pentru crearea unui mediu academic bazat pe merit și pentru dezvoltarea încrederii între studenți și cadre didactice."

Colaborare Autentică

Proiecte

Studenții care lucrează la un proiect de grup contribuie în mod real și echilibrat, fără a permite ca unii membri să preia credit pentru munca altora sau să se bazeze exclusiv pe contribuțiile colegilor.

"Munca în echipă autentică dezvoltă nu doar competențe profesionale, ci și integritatea personală prin asumarea responsabilității individuale în cadrul grupului."

Spețe Practice: Așa Da / Așa Nu (1/4)

Analizați situația și alegeți:

Așa DA

sau

Așa NU

CITAREA SURSELOR ÎN LUCRĂRI

Situația:

Un student de la Biologie trebuie să prezinte un eseu despre Structura și funcțiile celulei eucariote. El găsește un articol relevant pe un site de specialitate și decide să includă câteva paragrafe care explică excelent subiectul. Pentru a economisi timp, el copiază direct paragrafele în lucrarea sa, fără a menționa sursa sau a folosi ghilimele, considerând că informația este oricum publică.

✓ Așa DA:

Include paragrafele, dar citează sursa folosind ghilimele pentru fragmentele preluate direct și indicând autorul, titlul articolului și data publicării în note de subsol sau bibliografie.

✗ Așa NU:

Copiază paragrafele fără a menționa sursa, prezentându-le ca fiind propriile sale formulări sau analize.

Spețe Practice: Așa Da / Așa Nu (2/4)

Analizați situația și alegeți:

Așa DA

sau

Așa NU

COLABORAREA LA EXAMENE

Situația:

În timpul unui examen important la Istoria Civilizațiilor Antice, Maria observă că prietena ei Ana are dificultăți în a răspunde la unele întrebări. Cu 15 minute înainte de finalul examenului, Ana îi trimite un mesaj discret în care îi cere răspunsurile la două întrebări. Maria știe că notele la acest examen sunt importante pentru bursele de studiu.

✓ Așa DA:

Maria refuză politicos să-i trimită răspunsurile, explicându-i mai târziu Anei că ar fi fost incorect atât față de ceilalți colegi cât și pentru integritatea academică, oferindu-se în schimb să o ajute după examen cu studiul pentru

✗ Așa NU:

Maria acceptă să ajute, trimițându-i răspunsurile prin mesaje text, considerând că o prietenă adevărată ar trebui să ajute în situații dificile și că acest lucru nu va afecta pe nimeni altcineva.

Spețe Practice: Așa Da / Așa Nu (3/4)

Analizați situația și alegeți:

Așa DA

sau

Așa NU

CONFLICTUL DE INTERESE ÎN ACTIVITĂȚILE STUDENȚEȘTI

Situația:

Andrei este președintele Asociației Studenților în Drept și face parte din comisia care alocă fonduri pentru proiectele studentești. Sora lui, care este în anul doi la aceeași facultate, a depus o cerere de finanțare pentru un proiect privind organizarea unei conferință juridice. Proiectul este bine elaborat și ar putea aduce beneficii facultății.

✓ Așa DA:

Andrei declară conflictul de interese în fața comisiei și se abține de la vot și de la discuțiile referitoare la proiectul respectiv, permițând celorlalți membri să evalueze obiectiv propunerea.

✗ Așa NU:

Andrei nu menționează relația de rudenie și participă activ la evaluarea și votarea proiectului surorii sale, argumentând în favoarea acestuia și încercând să influențeze decizia comisiei.

Spețe Practice: Așa Da / Așa Nu (4/4)

Analizați situația și alegeți:

Așa DA

sau

Așa NU

TRANSPARENȚA ÎN EVALUAREA ACADEMICĂ

Situația:

Profesorul Popescu predă Fizică Generală și a stabilit criterii clare de evaluare în programa cursului. După examenul final, studentul Dan primește o notă mult mai mică decât se aștepta. Analizând lucrarea, observă că a fost penalizat pentru aspecte care nu erau specificate în criteriile de evaluare. Dan solicită o întâlnire cu profesorul pentru a discuta evaluarea.

✓ Așa DA:

Profesorul acceptă întâlnirea, explică detaliat motivele notării și, observând că a aplicat criterii care nu au fost comunicate anterior, recunoaște eroarea și ajustează nota conform criteriilor anunțate inițial.

✗ Așa NU:

Profesorul refuză să discute despre notare, susținând că decizia sa este finală, și sugerează că studenții care contestă notele ar putea avea probleme la examenele viitoare, fără a oferi explicații pentru discrepanța față de criteriile

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE INTEGRITĂȚII

Onestitate

Angajamentul de a spune adevărul și de a acționa cu sinceritate în toate interacțiunile.

Aplicabilitate profesională: Raportarea fidelă a rezultatelor, recunoașterea meritelor colegilor și evitarea conflictelor de interese.

Responsabilitate

Asumarea consecințelor propriilor acțiuni și decizii, recunoașterea greșelilor și repararea daunelor.

Aplicabilitate profesională: Asumarea sarcinilor până la finalizare, respectarea termenelor limită și acceptarea feedback-ului constructiv.

Transparență

Deschiderea și claritatea în comunicare și în procesele decizionale, furnizarea de informații relevante într-un mod accesibil.

Aplicabilitate profesională: Publicarea rapoartelor de activitate, a politicilor interne și a criteriilor de evaluare.

Echitate

Tratamentul just și imparțial al tuturor persoanelor, fără discriminare sau favoritism, bazat pe merit și reguli stabilite.

Aplicabilitate profesională: Esențial în procesele de angajare, promovare și evaluare a performanței.

Respect Reciproc

Recunoașterea valorii și demnității fiecărei persoane, indiferent de statut, rol sau convingeri.

Aplicabilitate profesională: Comunicare deschisă și constructivă între colegi, superiori și subordonați.

Obiectivitate

Capacitatea de a evalua situațiile și de a lua decizii bazate pe fapte și dovezi, nu pe emoții sau prejudecăți.

Aplicabilitate profesională: Vital în luarea deciziilor, în special în evaluarea performanței și în procesele de selecție

Întrebări pentru Discuții - Principiile Integrității

Onestitate

În ce situații profesionale este mai dificil să menținem onestitatea deplină? Există circumstanțe în care este justificat să fim mai puțin transparenți?

Responsabilitate

Cum poate fi cultivat simțul responsabilității atât la nivel individual cât și instituțional? Ce măsuri concrete pot fi luate pentru a promova asumarea responsabilității?

Transparență

Care este limita corectă între transparența instituțională și confidențialitatea necesară în anumite situații? Când devine transparența excesivă contraproductivă?

Echitate

Cum putem asigura echitatea în mediile academice și profesionale, în special în contextele în care există dezechilibre de putere? Ce măsuri concrete pot fi implementate?

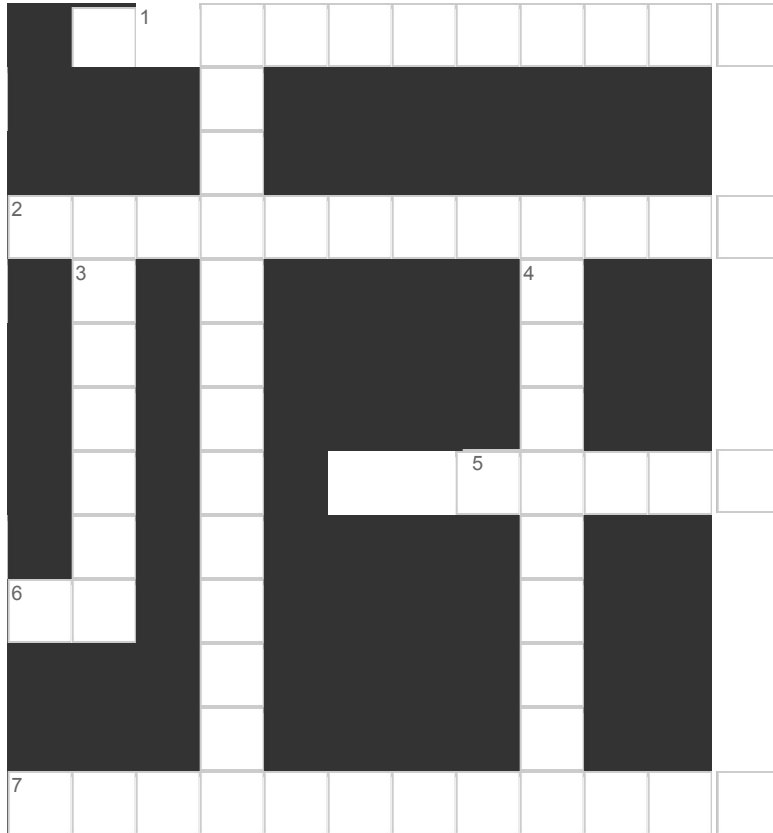
Respect Reciproc

Cum se poate menține respectul reciproc în situații de conflict sau dezacord profesional? Ce strategii pot fi folosite pentru a comunica eficient chiar și în condiții tensionate?

💡 Sarcini recomandate:

- ✓ Încurajați toți participanții să contribuie la discuție
- ✓ Solicitați exemple concrete din experiența personală sau profesională
- ✓ Evidențiați legăturile între principiile discutate
- ➡ Rezervați 5 minute la final pentru concluzii și idei principale

Rebus: Termeni legați de Integritate (Necompletat)

? Definiții

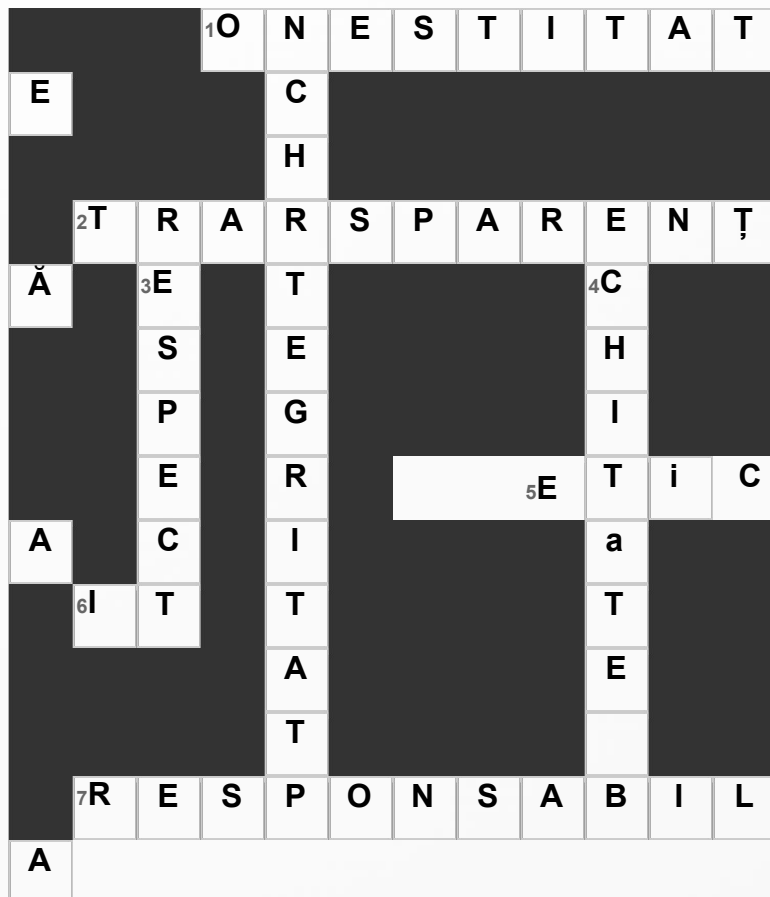
- **Orizontal (1):** Principiu care presupune sinceritatea și veridicitatea în toate acțiunile și comunicările.
- **Orizontal (2):** Principiu care implică deschiderea și claritatea în decizii și procese.
- **Vertical (3):** Acțiuni care arată atenția și preocuparea față de ceilalți.
- **Vertical (4):** Virtute care implică egalitatea tratamentului pentru toți.
- **Orizontal (5):** Știința care studiază principiile morale și de comportament.
- **Orizontal (6):** Acronim pentru organizația internațională care promovează transparența.
- **Orizontal (7):** Principiu care implică asumarea consecințelor propriilor acțiuni.

💡 Cuvântul cheie:

Luând prima literă din fiecare cuvânt orizontal, veți descoperi un concept central al integrității în domeniul
juridic. — — — —

Rebus: Termeni legați de Integritate

Acest rebus este disponibil în două versiuni: și

? Definiții

- **Orizontal (1):** Principiu care presupune sinceritatea și veridicitatea în toate acțiunile și comunicările.
- **Orizontal (2):** Principiu care implică deschiderea și claritatea în decizii și procese.
- **Vertical (3):** Acțiuni care arată atenția și preocuparea față de ceilalți.
- **Vertical (4):** Virtute care implică egalitatea tratamentului pentru toți.
- **Orizontal (5):** Știința care studiază principiile morale și de comportament.
- **Orizontal (6):** Acronim pentru organizația internațională care promovează transparența.
- **Orizontal (7):** Principiu care implică asumarea consecințelor propriilor acțiuni.

Luând prima literă din fiecare cuvânt orizontal, veți descoperi un concept central al integrității în domeniul juridic: **ETIC**

PRINCIPIUL ONESTITĂȚII

Ce este Onestitatea?

Onestitatea reprezintă sinceritatea și veridicitatea în acțiuni și comunicare, implicând:

- ✓ Prezentarea adevărului complet, chiar și când este inconvenabil
- ✓ Refuzul de a induce în eroare prin omisiune sau prin prezentarea selectivă
- ✓ Recunoașterea erorilor și asumarea consecințelor
- ✓ Coerența dintre gânduri, cuvinte și acțiuni

"Onestitatea nu este doar cea mai bună politică; este singura politică. Dacă o pierzi, nu vei recâștiga niciodată suficient încredere pentru a reuși."

— Jon Huntsman

Onestitatea în context academic:

Pentru studenți:

- Citarea corectă a surselor în lucrări și proiecte
- Refuzul de a trișa la examene sau de a facilita trișatul
- Prezentarea propriilor rezultate, nu a unora împrumutate
- Comunicarea deschisă cu profesorii despre dificultăți

Pentru profesori:

- Evaluarea obiectivă a studenților, fără favoritism
- Recunoașterea limitelor cunoștințelor proprii
- Transparență în criteriile de notare
- Atribuirea corectă a meritelor pentru idei și cercetări

De ce este esențială onestitatea?

Construiește încrederea în relațiile profesionale și personale

Creează un mediu sigur și favorabil pentru colaborare

Fundamentează toate celelalte componente ale integrității

PRINCIPIUL RESPONSABILITĂȚII

Ce înseamnă Responsabilitatea?

Responsabilitatea reprezintă asumarea și îndeplinirea obligațiilor personale și profesionale, precum și acceptarea consecințelor propriilor acțiuni și decizii.

Ciclul responsabilității:

- 1** Conștientizare
Recunoașterea obligațiilor și a potențialului impact al acțiunilor proprii
- 2** Asumare
Acceptarea rolului și angajamentului personal în realizarea sarcinilor
- 3** Acțiune
Îndeplinirea sarcinilor cu diligență și perseverență
- 4** Răspundere
Asumarea rezultatelor și învățarea din experiență

Manifestări ale responsabilității:

Personală

- Respectarea promisiunilor făcute
- Recunoașterea propriilor greșeli
- Gestionarea eficientă a timpului

Academică

- Finalizarea la timp a sarcinilor
- Participarea activă la cursuri
- Respectarea termenelor limită

Profesională

- Îndeplinirea rolului în echipă
- Respectarea standardelor de calitate
- Dezvoltarea continuă a competențelor

Socială

- Implicarea în comunitate
- Protejarea mediului înconjurător
- Respectarea drepturilor celorlalți

Beneficiile asumării responsabilității:

- Dezvoltarea încrederii din partea colegilor și superiorilor
- Îmbunătățirea performanței personale și organizaționale
- Creșterea autonomiei și a libertății de decizie
- Consolidarea reputației personale și profesionale

PRINCIPIUL TRANSPARENȚEI

Ce este Transparența?

Transparența reprezintă deschiderea în comunicare și în procesele decizionale, furnizarea de informații relevante într-un mod accesibil și inteligibil pentru toate părțile interesate.

Elemente cheie ale transparenței:

Accesul la informații

Asigurarea disponibilității informațiilor relevante pentru toate părțile implicate, la momentul potrivit și în formate accesibile.

Comunicare deschisă

Promovarea unui dialog deschis și onest, care permite exprimarea opiniilor și adresarea preocupărilor în mod constructiv.

Claritatea proceselor

Explicarea procedurilor și regulilor de funcționare, astfel încât să fie înțelese de toți cei implicați sau afectați.

Transparența în diferite contexte:

Academic

- Criterii clare de evaluare
- Proceduri de admitere explicite
- Accesul studenților la feedback

Instituțional

- Publicarea deciziilor importante
- Raportarea financiară
- Explicarea politicilor interne

Transparență vs. Confidențialitate:

Ce trebuie să fie transparent:

- Deciziile care afectează comunitatea
- Criteriile de selecție și evaluare
- Procedurile administrative
- Utilizarea resurselor publice

Limite legitime ale transparenței:

- Date cu caracter personal
- Informații comerciale confidențiale
- Securitatea instituțională
- Procese de deliberare în curs

Beneficiile transparenței:

- ✓ Creșterea încrederii între părțile implicate
- ✓ Îmbunătățirea proceselor decizionale
- ✓ Reducerea suspiciunilor și a zvonurilor
- ✓ Prevenirea abuzurilor și a corupției

PRINCIPIUL ECHITĂȚII

Ce înseamnă Echitatea?

Echitatea reprezintă tratamentul just și imparțial al tuturor persoanelor, ținând cont de nevoile, abilitățile și circumstanțele specifice fiecăruia, pentru a asigura acces egal la oportunități.

= Egalitate

Oferirea aceluiași tratament tuturor, fără a ține cont de diferențele sau nevoile individuale.

Echitate

Asigurarea unui tratament adaptat la nevoile specifice, pentru a crea șanse egale de reușită.

Principii ale echității:

- ✓ Tratament imparțial bazat pe criterii obiective
- ✓ Recunoașterea și adaptarea la diferențele individuale
- ✓ Justificarea și transparența deciziilor luate
- ✓ Eliminarea barierelor care creează dezavantaje nejustificate

Exemple de echitate în context academic:

Evaluare:

Un profesor oferă timp suplimentar la examen unui student cu dislexie, pentru a-i asigura aceeași șansă de a-și demonstra cunoștințele ca și ceilalți studenți.

Acces la resurse:

O universitate oferă burse speciale studenților din medii dezavantajate economic, asigurându-le acces la educație de calitate, similar colegilor lor.

Procesul didactic:

Un cadru didactic utilizează metode diverse de predare pentru a răspunde diferitelor stiluri de învățare ale studenților din clasă.

⚠ Obstacole în calea echității:

👤 Prejudecăți și stereotipuri

Judecarea persoanelor pe baza unor idei preconcepute, nu pe meritele lor reale

❤ Favoritismul

Acordarea de tratament preferențial pe baza relațiilor personale sau a intereselor subiective

✂ Inconsecvența

Aplicarea neuniformă a regulilor și standardelor pentru situații similare

🗑 Ignorarea contextului

Tratarea tuturor situațiilor identic, fără a lua în considerare circumstanțele specifice

PRINCIPIUL RESPECTULUI RECIPROC

Ce înseamnă Respectul Reciproc?

Respectul reciproc reprezintă recunoașterea valorii și demnității fiecărei persoane, manifestată prin comportamente care demonstrează considerație pentru drepturile, opiniile și nevoile celorlalți.

Elemente esențiale ale respectului reciproc:

Comunicare constructivă

Ascultare activă, feedback constructiv și evitarea limbajului ofensator

Recunoașterea diversității

Aprecierea diferitelor perspective, experiențe și stiluri de învățare

Tratament echitabil

Interacțiuni bazate pe imparțialitate și absența stereotipurilor

Protejarea demnității

Crearea unui mediu sigur, fără hărțuire sau intimidare

Beneficiile respectului reciproc:

Pentru indivizi

- Creșterea încrederii în sine
- Reducerea stresului și anxietății
- Îmbunătățirea experienței academice
- Dezvoltarea abilităților sociale

Pentru instituții

- Climat organizațional pozitiv
- Reducerea conflictelor
- Creșterea productivității
- Retenția personalului și studenților

Practici care demonstrează respect:

În contextul academic:

- Profesori care solicită și valorifică feedbackul studenților
- Studenți care participă activ și respectă regulile de discuție
- Recunoașterea și aprecierea contribuțiilor fiecăruia

În cercetare și publicare:

- Citarea corectă și recunoașterea contribuțiilor
- Oferirea feedbackului constructiv între colegi
- Evaluarea obiectivă a lucrărilor științifice

În administrație și guvernare:

- Consultarea părților interesate înainte de luarea deciziilor
- Comunicarea clară a așteptărilor și motivațiilor
- Susținerea dezvoltării profesionale a tuturor angajaților

PRINCIPIUL OBIECTIVITĂȚII

Ce este Obiectivitatea?

Obiectivitatea reprezintă capacitatea de a evalua situațiile, persoanele sau ideile pe baza faptelor și criteriilor relevante, fără influențe din partea prejudecăților, intereselor personale sau relațiilor.

Caracteristici esențiale:

- **Imparțialitate** - Tratatment egal al persoanelor și situațiilor similare
- **Fundamentare pe dovezi** - Decizia bazată pe fapte verificabile
- **Independență intelectuală** - Rezistența la presiune externă
- **Transparența raționamentelor** - Claritatea proceselor decizionale
- **Deschidere la critică** - Disponibilitatea de a-ți revizui evaluarea

Principalele prejudecăți care afectează obiectivitatea:

Bias de confirmare

Tendința de a căuta și favoriza informațiile care confirmă convingerile existente

Efectul halo

Evaluarea unei persoane influențată de o caracteristică pozitivă sau negativă dominantă

Stereotipuri și prejudecăți

Atribuirea de caracteristici pe baza apartenenței la un grup

Interesul personal

Favorizarea opțiunilor care aduc beneficii personale

Obiectivitatea în contextul academic:

Evaluare academică

Aplicarea aceleorași criterii de evaluare pentru toți studenții, utilizarea grilelor de evaluare explicite și transparente.

Cercetare științifică

Interpretarea datelor fără manipulare, raportarea completă a rezultatelor, inclusiv cele care contrazic ipotezele.

Procese de selecție

Utilizarea criteriilor clare și relevante pentru angajare, promovare, acordarea bursei sau admiterea studenților.

Peer review

Evaluarea lucrărilor științifice pe baza calității și riguroasității metodologice, indiferent de autori sau instituții.

Strategii pentru îmbunătățirea obiectivității:

- 1 **Evaluarea anonimată**
Evaluarea lucrărilor fără a cunoaște identitatea autorilor
- 2 **Criterii explicite**
Stabilirea și comunicarea clară a criteriilor de evaluare în avans
- 3 **Diversitatea evaluatorilor**
Includerea mai multor perspective în procesul decizional
- 4 **Conștientizarea propriilor prejudecăți**
Reflectarea critică asupra propriilor tendințe și predispoziții
- 5 **Justificarea deciziilor**
Documentarea și explicarea raționamentului din spatele evaluărilor

TEST DE AUTOEVALUARE A INTEGRITĂȚII

Evaluati-vă nivelul personal de integritate răspunzând sincer la întrebări.

1. Onestitate în comunicare

Când comunic cu ceilalți, prezint informațiile în mod complet și corect, chiar și atunci când acest lucru nu îmi este favorabil.

2. Respectarea angajamentelor

Îmi respect promisiunile și angajamentele asumate față de ceilalți, indiferent de efortul necesar sau de circumstanțele care apar.

3. Asumarea responsabilității

Când greșesc, îmi asum responsabilitatea pentru acțiunile mele în loc să încerc să dau vina pe alții sau pe circumstanțe.

4. Obiectivitate în decizii

Iau decizii bazate pe fapte și principii, nu pe prejudecăți personale, relații sau posibile beneficii pentru mine.

5. Coerența valorilor

Există o coerență între valorile pe care le declar și comportamentul meu, atât în viața profesională cât și în cea personală.

☰ Interpretarea rezultatelor:

- 21-25: Nivel excelent
- 16-20: Nivel bun
- 11-15: Nivel mediu
- 5-10: Necesită dezvoltare

Notă: Acest test are scop educativ și de auto-reflecție.

STANDARDE DE CONDUITĂ PENTRU STUDENȚI

Interdicția Plagiatului

Studentii trebuie să își prezinte propriile idei și lucrări, citând corect sursele utilizate. Plagiatul, fie el direct, indirect sau auto-plagiat, subminează procesul de învățare și evaluare.

Interdicția Fraudei la Examene

Orice tentativă de a obține un avantaj necuvenit în timpul evaluărilor, cum ar fi copiatul, utilizarea materialelor nepermise sau colaborarea neautorizată, este strict interzisă.

Respectarea Proprietății Intelectuale

Studentii trebuie să recunoască și să respecte drepturile de autor și alte forme de proprietate intelectuală, atât în lucrările lor, cât și în utilizarea resurselor academice.

Conduita Respectuoasă

Un mediu de învățare sănătos se bazează pe respect reciproc, comunicare deschisă și evitarea oricăror forme de hărțuire, discriminare sau comportament inadecvat.

Respectarea Codului de Etică

Fiecare student are responsabilitatea de a cunoaște și de a respecta prevederile Codului de Etică al instituției de învățământ, care detaliază așteptările privind comportamentul academic și social.

Notă importantă: Respectarea acestor standarde este esențială pentru construirea unei culturi academice sănătoase și pentru dezvoltarea unor profesioniști competenți și etici.

STUDIU DE CAZ

Universitatea Alpha

Universitatea Alpha se confruntă cu o dilemă când decanul nou-numit al Facultății de Economie decide să implementeze un sistem de evaluare a cadrelor didactice.

"Evaluarea ar include feedbackul anonim al studenților, evaluarea colegială și o analiză a publicațiilor. Rezultatele ar determina reînnoirea contractelor și promovările."

Complicații:

- Profesorii cu vechime se opun, argumentând că studenții ar favoriza profesori mai puțin exigenți
- Unele departamente au mai puține resurse pentru cercetare
- Soția decanului predă la facultate și ar fi evaluată în același sistem
- Un grup de profesori amenință că vor contesta evaluările negative

Principii de integritate implicate:

- Echitate în evaluare
- Transparență în criterii
- Evitarea conflictelor de interese
- Obiectivitate în procesul decizional

Riscuri de integritate:

- Nepotism în evaluarea soției decanului
- Criterii inechitabile pentru departamentele cu resurse diferite
- Influență nejustificată a studenților în carierele profesorilor
- Rezistență la transparență din partea unor cadre didactice

Întrebări pentru analiză:

- Cum ar trebui gestionat potențialul conflict de interese legat de evaluarea soției decanului?
- Ce măsuri pot asigura echitatea între departamentele cu resurse diferite?
- Cum poate fi proiectată evaluarea studenților pentru a reflecta calitatea predării?
- Ce proceduri de contestație ar asigura echitatea procesului?

Reflecție:

Acest caz ilustrează provocările implementării sistemelor de integritate instituțională și necesitatea de a echilibra transparența cu protecția împotriva potențialelor abuzuri.

STUDIU DE CAZ

Maria, studentă în anul II, observă că un coleg (Andrei) a obținut nota 10 la o lucrare importantă. Cu o zi înainte de predare, ea văzuse accidental pe laptopul lui că acesta copia pasaje întregi dintr-un articol publicat în străinătate.

"Profesorul nu a observat plagiatul, probabil pentru că sursa era într-o limbă străină. Andrei este acum lădat pentru lucrarea 'inovatoare' și propus pentru o bursă de merit."

Maria se află într-o dilemă: să raporteze situația, riscând să fie etichetată drept "turnătoare", sau să tacă, permițând unui act de fraudă să rămână nepedepsit și recompensat.

Principii de integritate în joc:

- Onestitatea academică și respectarea proprietății intelectuale
- Responsabilitatea față de comunitatea academică
- Echitatea în evaluarea performanțelor și recompense
- Curajul moral de a acționa conform principiilor etice

Posibile abordări:

1. Abordarea directă

Discuție privată cu Andrei, exprimându-și îngrijorarea și încurajându-l să recunoască situația profesorului.

+ Păstrează relațiile

- Risc de conflict

2. Raportarea anonimă

Utilizarea unui sistem de raportare anonimă pentru a semnală problema fără a-și dezvălui identitatea.

+ Protejează raportorul

- Mai puțin credibilă

3. Consultarea unui mentor

Discuția cu un profesor sau consilier pentru îndrumare, fără a identifica inițial persoanele.

+ Îndrumare profesională

- Decizia rămâne dificilă

? Întrebări pentru reflecție:

- Care este responsabilitatea unui membru al comunității academice când observă un act de fraudă?
- Cum ar trebui echilibrate valorile loialității față de colegi cu cele ale integrității?
- Ce sisteme ar trebui să existe pentru a încuraja raportarea etică?
- Cum ar trebui universitățile să abordeze cazurile de plagiat nedetectat?

💡 Acest caz ilustrează tensiunea dintre diferitele valori etice și importanța existenței unor mecanisme instituționale pentru gestionarea dilemelor de integritate.

SOLUȚII PENTRU CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII UNIVERSITARE

Workshop-uri și Formare Periodice

Organizarea regulată de workshop-uri și sesiuni de formare dedicate eticii academice și prevenirii plagiatului pentru studenți și cadre didactice.

Sistem de Raportare Anonimă

Implementarea unui mecanism confidențial prin care studenții și personalul pot raporta abateri de la normele de integritate, fără teama de represalii.

Implicarea Studenților

Includerea reprezentanților studenților în procesele de elaborare și actualizare a codurilor de etică și a regulamentelor interne.

Promovarea Bunelor Practici

Evidențierea și recompensarea comportamentelor exemplare în materie de integritate, atât în rândul studenților, cât și al cadrelor didactice.

Integrarea Integrității în Curriculum

Includerea unor module dedicate eticii și integrității în programele de studiu, indiferent de specializare.

Comunicare Transparentă

Asigurarea unei comunicări clare și continue privind politicile de integritate, consecințele abaterilor și resursele disponibile pentru sprijin.

CONCLUZII ȘI RESURSE

Idei principale

- 1** Integritatea este un concept complex care transcende simpla respectare a legii, implicând alinierea comportamentului personal cu valorile și principiile etice.
- 2** Cele patru forme de integritate (personală, instituțională, academică, profesională) sunt interconectate și se susțin reciproc.
- 3** Promovarea unei culturi a integrității necesită atât sisteme și proceduri instituționale, cât și angajamentul personal al fiecărui individ.
- 4** În contextul Republicii Moldova, consolidarea integrității reprezintă o prioritate pentru reformarea sistemului academic și combaterea corupției.

Resurse suplimentare

- **Legea nr. 82/2017 privind integritatea**
Legislația actualizată care stabilește cadrul general pentru integritatea în sectorul public din Republica Moldova.
- **Portalul ANI (ani.md)**
Resurse, ghiduri și formulare oferite de Autoritatea Națională de Integritate pentru declararea averii și intereselor personale.
- **Ghid de integritate academică**
Manual elaborat de SNSPA care oferă instrumente practice pentru promovarea onestității academice și prevenirea plagiatului.
- **Seria de webinare Integritate în Acțiune**
Colecție de prezentări video realizate de experți în etică, oferind studii de caz și soluții practice pentru dileme de integritate.

Întrebări și reflecții?

Ne puteți adresa întrebări și sugestii în cadrul sesiunii practice

Mesaje esențiale de reținut

1. Integritatea este fundamentul încrederii

Integritatea stă la baza relațiilor profesionale, academice și sociale sănătoase, fiind esențială pentru funcționarea corectă a instituțiilor și a societății. Fără integritate, încrederea se erodează treptat, iar sistemele sociale și profesionale își pierd

legitimitatea.

2. Valorile și principiile sunt interdependente

Onestitatea, responsabilitatea, transparența, echitatea și respectul reciproc formează un sistem integrat de valori care se susțin și se consolidează reciproc. Nu putem respecta doar selectiv anumite principii și să ignorăm altele, deoarece integritatea presupune coerență și consecvență.

3. Integritatea se manifestă la toate nivelurile

De la nivel individual (integritatea personală) la nivel de grup (integritatea profesională și academică) și organizațional (integritatea instituțională), aceasta se reflectă în toate acțiunile noastre. Construirea unei culturi a integrității necesită eforturi coerente la toate aceste niveluri.

„Integritatea este să
alegi ceea ce este
corect, chiar și atunci
când nimeni nu
te obligă.”

— CS Lewis